

LAPPEENRANTA

Lappeenrannan linnoitus ja vanha asemakaava Maakaapelikaivun arkeologinen valvonta 2019 syksy

Johanna Rahtola
Johanna Roiha

Tilaaaja: Lappeenrannan kaupunki

Sisältö

Perustiedot	2
Kartat	3
Valvonta	3
1) Kaapelioja	4
2) Valaisimien siirto	5
Tulos	7

Kansikuva: Rakennuksen nro 59 pihamaata. Uuden valaisimen sijoituspaikka portaiden tuntumassa aikaisemmin kaivetulla kohdalla.

Perustiedot

Alue: Lappeenranta, *Lappeenrannan linnoitus ja vanha asemakaava-alue (muinaisjään-
nöstunnus 1000007474)*. Rakennusten nro 59, 65 ja 66 piha-alue.

Tarkoitus: Valvoa tuleeko maan kaivamisessa esiin arkeologisia jäännöksiä, jotka vaatisivat tarkempia tutkimuksia.

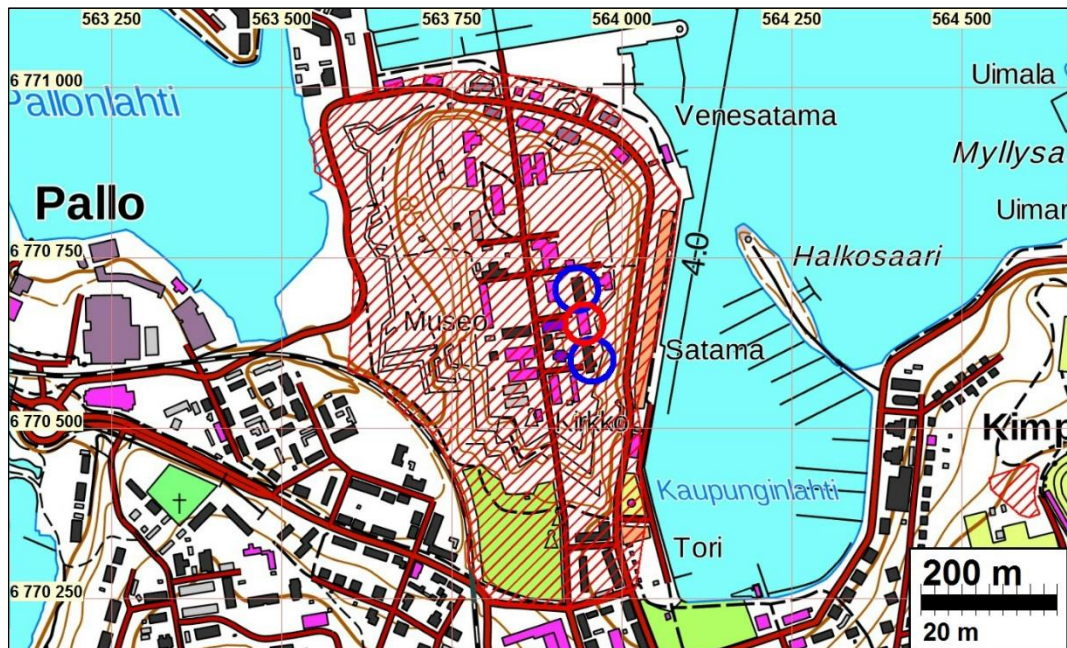
Työaika: Maastotyö 27.9.2019 ja 5.11.2019.

Kustantaja: Lappeenrannan kaupunki.

Tutkimuslupa: 30.4.2019 MV/57/05.04.01.02/2019.

Tekijät: Mikroliitti Oy, maastotyö Johanna Rahtola ja Johanna Roiha.

Tulokset: 1) Kaapelioja: Valvonnassa kaivetulla alueella ei havaittu kulttuurikerroksia tai kiinteään muinaisjäännökseen viittaavia rakenteita, eikä myöskään löytöjä.
2) Valaisimien siirto: Valaisimien uudet sijoituspaikat olivat kertaalleen kesällä 2019 kaivetuilla paikoilla tai muutoin kaivetuilla ja muokatuilla alueilla. Valvonnassa ei todettu mitään viitteitä kiinteästä muinaisjäännöksestä.

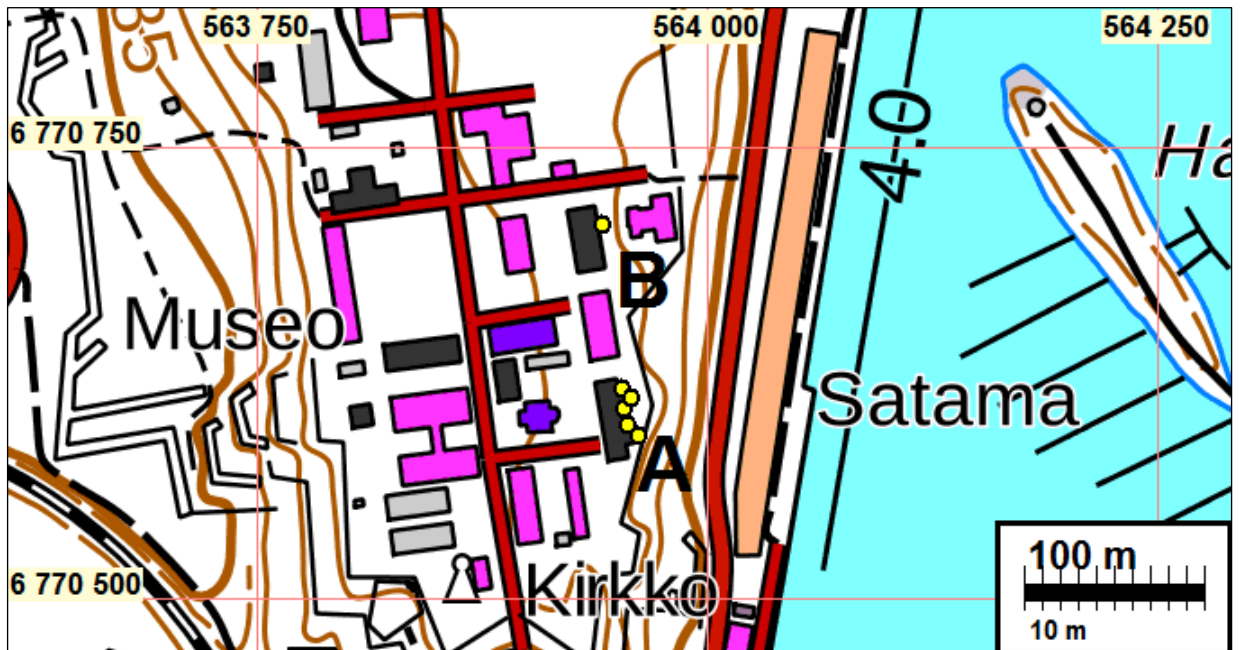
Punaisen ympyrän sisällä alue, jossa kaivettiin syyskuussa, sinisen alue, jossa piha-alueen valaisimia siirrettiin marraskuussa.

Muita tietoja: Koordinaatit ja kartat ovat ETRS-TM35FIN-koordinaatistossa. Maastokartat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta 9-11/2019 ellei toisin mainittu. Muinaisjäännosrekisteri on tarkastettu 9-11/2019. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon eikä niillä ole mitään kokoelmatunnusta. Valokuvat ovat digitaalisia ja ne ovat tallessa Mikroliitti Oy:n serverillä.

Kartat

1) Punaisella viivalla syyskuussa valvonnassa kaivetun kaivannon sijainti rakennuksen nro 65 edustalla.

2) Uudet valaisinpaikat keltaisilla pistellä A) rakennus nro 59 ja B) rakennus nro 66.

Valvonta

Lappeenrannan linnoituksella tehtiin julkisivuvalaistusta kesällä 2019. Alue on muinaismuistolaila suojeltu kiinteä muinaisjäänös *Lappeenrannan linnoitus ja vanha asemakaava* (muinaisjäänösrekisterin tunnus 1000007474). Valaisimille kaivetut maakaapeliojat ja valaisinpaikat kaivettiin arkeologisessa valvonnassa (Rahtola & Roiha 2019, Mikroliitti Oy).

Kesällä 2019 kaivamatta jäänyt maakaapelilinja rakennuksen nro 65 kohdalla kaivettiin syyskuussa 2019. Marraskuussa rakennusten nro 59 ja 66 kohdalla siirrettiin ja uudelleen suunnattiin aikaisemmin asennettuja valaisimia. Lappeenrannan kaupunki tilasi kaapeliojakaivun ja valaisimien siirron kaivutöiden arkeologisen valvonnan Mikroliitti Oy:ltä. Johanna Roiha valvoi kaapeliojan kaivua rakennuksen nro 56 kohdalla 27.9.2019 ja Johanna Rahtola valvoi valaisimien siirtoon liittyvää kaivua rakennusten nro 59 ja 66 kohdalla 5.11.2019. Työ tehtiin valvonnan kannalta hyvissä olosuhteissa. Valvonnoille oli Museoviraston antama tutkimuslupa (MV/57/05.04.01.02/2019).

1) Kaapelioja

Rakennus nro 65

Kaivuutyö itäseinustalla aloitettiin rakennuksen kaakkoiskulmalta. Kaapelioja kaivettiin talon seinustan myötäisesti, mutta seinustalla oli yksi pensas, joka kierrettiin itäpuolelta ja keskelle tehtiin yhdelle valaisinpylväälle oma pieni ojanpätkä.

Maaperä oli pintanurmen alla hiekkaa, jonka joukossa oli muutamia tiilen kappaleita ja joitakin suurempia kiviä. Sadevesikaivot olivat hyvin lähellä kaivantoa ja niiden läheisyydessä havaittiin täyttömaata (mursketta, asennushiekkaa ja suodatinkangasta).

Kaivetun ojan syvyys oli n. 20 – 30 cm ja leveys n. 50 cm. Havaintoja löydöistä ei tehty, muutamia astian paloja sekä moderneja metalliesineiden kappaleita havaittiin ojan alueella.

Vasen. Kaivuutyö käynnissä, rakennuksen kaakkoiskulman kohdalla, ensimmäiset 2 metriä alueella oli puhdasta hiekkamaata nurmikon alla, sen jälkeen maaperä vaihtui täyttökerrokseen. Oikea. Muutamia tiilen kappaleita ja kiviä havaittiin ojan kohdalla.

Vasen. Kaivanto kiersi seinustalla olevan pensaan. Oikea. Yhdelle valaisinpylvään kaapelille kaivettiin oma ojanpätkä pensaan poikki.

Vasen. Kaivuutyö menossa lähempänä rakennuksen koilliskulmaa. Alue täyttömaata. Oikea. Kaivanto valmiina Tanssiopiston itäseinustalla, kuva rakennuksen koilliskulman kohdalta kohti kaakkoiskulmaa.

2) Valaisimien siirto

Valaisimia uudelleensuunnattiin ja -sijoitettiin kahden rakennuksen kohdalla. Uudelleen suuntaus tarkoitti koko valaisimen kääntämistä niillä sijoillaan tai valaisimen valokiilan uudelleen ohjausta, eikä näitä toimia varten valaisinta siirretty paikaltaan, eikä maahan kajottu. Rakennuksen nro 66, itäpuolella siirrettiin yhtä valaisinta noin 60 cm lähemmäksi seinää. Rakennuksen nro 59 itäpuolella siirrettiin kuusi valaisinta uudelle paikalle.

Rakennus nro 56

Kesällä 2019 paikalla tehdyssä maakaapeliojan kaivun arkeologisessa valvonnassa rakennuksen pihamaan itäpuoli todettiin lähes kauttaaltaan aikaisemmin kaivetuksi alueeksi mm. lämmitysjärjestelmän ja viemäriverkoston rakentamisen yhteydessä. Alueelle on myös tuotu täyttömaata (hiekkaa).

Pihan itäpuolelle osoitettujen valaisimien uusien sijoituspaikkojen todettiin olevan kohdissa, joissa kesällä 2019 kaivettiin maakaapeliojia tai muutoin täysin muokatuilla ja kaivetuilla alueilla. Näiden aikaisemmin kaivettujen alueiden kohdilla kaivua ei valvottu. Rakennuksen koillisosassa valvottiin yhden valaisimen siirtoa varten tehdyn noin 30 cm syvän ojan kaivua. Tällä kyseisellä kohdalla ei kaivettu kesällä 2019. Ojassa todettiin sama täyttömaa kuin muuallakin pihamaalla.

Vasen. Rakennuksen itä- ja koillispuolelle asennetut valaisimet ennen siirtoa. Oikea. Valaisimet rakennuksen kaakkoiskulmalla. Pohjoisempi valaisin siirretään porraskaiteen edustalle.

Uuden valaisimen sijoituspaikka rakennuksen seinustan vieressä ennen kaivua ja valaisimen ja maakaapelien kohta kaivettuna. Paikalla on täyttömaata, kuten piha-alueella muutoinkin.

Rakennus nro 66

Rakennuksen nro 66 itäpuolella valaisimen uuden sijoituspaikan kohdalla ei kaivettu kesällä 2019, joten sen kohdalla kaivutyö valvottiin. Noin 30 cm syvässä kaivukohdassa todettiin sekoittunut pintamulta, jossa oli hieman tiilenpaloja.

Rakennus nro 66, mustat valaisinpylväät rakennuksen itä- ja kaakkosseinustalla. Siirrettävä valaisin havupuun oikealla puolella.

Valaisimen uusi sijoituspaikka talon seinustalla.

Tulos

Rakennuksen nro 65 kohdalla arkeologisessa valvonnassa kaivetussa maakaapeliojassa ei todettu mitään viitteitä kiinteästä muinaisjäännöksestä.

Rakennusten nro 59 ja 66 pihavalaisimien uusien sijoituspaikkojen sekä niille kaivettavien kaapeliojien todettiin sijaitsevan pääaisalisesti aikaisemmin kaivetuilla kohdilla. Valaisimien siirtoa varten tehtävää kaivua ei valvottu näillä jo kertaalleen kesällä 2019 arkeologin valvonnassa kaivetuilla paikoilla, eikä pihamaan kohdilla, joiden todettiin muutoin olevan maanrakennustöiden muokkaamaa. Kahden valaisimen uuden sijoituspaikan kaivua valvottiin, koska näillä kohdin ei kaivettu kesällä 2019, eikä niillä ollut tiettävästi hiljattain kaivettu kaapeli tms. muita ojia. Talojen seinustojen tuntumaan tehdyissä matalissa ojissa ei todettu mitään viitteitä muinaisjäännöksestä.

16.12.2019

Johanna Rahtola
Johanna Roiha
Mikroliitti Oy